

ΟΜΑΔΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatini, laedit. Maritus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et cultro se ipsam interficit. Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahit et delictum punire parat. Populum concitat et Tarquinio imperium adimit. Liber iam populus Romanus duo consules, Iunium Brutum et Tarquinium Collatinum, deligere constituit.

Hannibal, dux Carthaginiensis, VI et XX annos natus, omnes gentes Hispaniae bello superāvit et Saguntum vi expugnāvit. Postea Alpes, quae Italiam ab Galliā seiungunt, cum elephantis transiit. Ubi in Italiā fuit, apud Ticīnum, Trebiam, Trasumēnum et Cannas copias Rōmanōrum profligāvit et delēvit. Populus Rōmānus cladem Cannensem pavidus audīvit. In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedīvit. Postquam XIV annos in Italiā complēvit, Carthaginienses eum in Africam revocavērunt. Ibi Hannibal bellum cum Rōmānis componere frustra cupīvit. Denique cum P. Scipiōne apud Zamam dimicāvit, sed Rōmāni victoriam reportavērunt.

**A.1.** Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:

«Illis femina cum lacrimis .... deligere constituit.»

«Hannibal, dux Carthaginiensis ... Maximi se expedīvit»

30 Μονάδες

**A.2.** Σημειώστε αν οι παρακάτω διατυπώσεις αληθεύουν ή όχι, με βάση το περιεχόμενο του κειμένου. Δικαιολογήστε τις απαντήσεις σας, με παραπομπές στο λατινικό κείμενο.

|                                                                                             | Σωστό | Λάθος |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| a) Populum concitat et Tarquinio imperium perdit.                                           |       |       |
| b) Liber iam populus Romanus duo consules diligit.                                          |       |       |
| c) Postquam VI et XX annos in Italiā complēvit, Carthaginienses eum in Africam revocavērunt |       |       |

|                                                                        |  |  |
|------------------------------------------------------------------------|--|--|
| d) Fabius Maximus<br>copias profligavit.                               |  |  |
| e) Ibi Hannibal bellum<br>cum Rōmānis<br>reportare frustra<br>cupiuit. |  |  |

05 Μονάδες

**B.1.** Αντιστοιχίστε τις λέξεις της Α' στήλης με τις λέξεις της Β' στήλης που έχουν ετυμολογική συγγένεια:

| A'           | B'               |
|--------------|------------------|
| a) dux       | α) μόδα          |
| b) punire    | β) ιμπεριαλισμός |
| c) modo      | γ) δούκας        |
| d) expedivit | δ) πόδι          |
| e) imperium  | ε) ποινή         |

05 Μονάδες

**Γ.1.** Να μεταφερθούν τα παρακάτω ρήματα στην οριστική του μέλλοντα της άλλης φωνής διατηρώντας το πρόσωπο και τον αριθμό:

perdit, inveniunt, parat, superavit, complevit

05 Μονάδες

**Γ.2.** Να βρείτε το είδος των παρακάτω αντωνυμιών και να τις μεταφέρετε στον άλλο αριθμό:

hoc → .....

illis → .....

ipsam → .....

eum → .....

08 Μονάδες

**Γ.3.** Αντιστοιχίστε τις λατινικές λέξεις της Α στήλης με τη γραμματική τους αναγνώριση στη Β στήλη. Για τον ακριβέστερο εντοπισμό του γραμματικού τύπου που ζητείται, λάβετε υπόψη σας, όπου το κρίνετε αναγκαίο, τη συντακτική λειτουργία του στο εξεταζόμενο κείμενο. Στη Β στήλη τέσσερις χαρακτηρισμοί περισσεύουν.

| A            | B                                              |
|--------------|------------------------------------------------|
| a) regum     | α) αφαιρετική ενικού θηλυκό                    |
| b) modo      | β) απαρέμφατο ενεστώτα β' συζυγίας             |
| c) uxoris    | γ) αιτιατική ενικού αρσενικό                   |
| d) natus     | δ) ονομαστική ενικού αρσ., μετοχή παρακειμένου |
| e) vi        | ε) απαρέμφατο ενεστώτα γ' συζυγίας             |
| f) fuit      | στ) γενική ενικού θηλυκό                       |
| g) componere | ζ) δοτική ενικού αρσενικό                      |
|              | η) αφαιρετική ενικού αρσενικό                  |
|              | θ) γ' ενικό οριστική παρακειμένου              |

07 Μονάδες

**Γ.4.** Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική:

Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahit.

.....

Hannibal omnes gentes Hispaniae bello superāvit et Saguntum vi expugnavit.

.....

arxaia-latinika.gr

10 Μονάδες

**Δ.1.** Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις αφαιρετικές του πρώτου κειμένου.

| Αφαιρετική (εμπρόθετη και μη) | Δηλώνει: | Στο: |
|-------------------------------|----------|------|
|                               |          |      |
|                               |          |      |
|                               |          |      |
|                               |          |      |
|                               |          |      |
|                               |          |      |
|                               |          |      |

07 Μονάδες

**Δ.2.** Σημειώστε την ένδειξη στο οικείο πλαίσιο, ανάλογα με το αν οι παρακάτω προτάσεις είναι σωστές ή λανθασμένες:

|                                              | Σωστό | Λάθος |
|----------------------------------------------|-------|-------|
| a) uxoris: παράθεση στο Lucretiae            |       |       |
| b) maestam: αντικείμενο στο inveniunt        |       |       |
| c) bello: δοτική του τρόπου στο superavit    |       |       |
| d) annos: αιτιατική του χρόνου στο complevit |       |       |
| e) victoriam: αντικείμενο στο reportaverunt  |       |       |

05 Μονάδες

**Δ.3.** Να αναγνωρίσετε το συντακτικό φαινόμενο στην παρακάτω περίοδο:

In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedīvit.

04 Μονάδες

**Δ.4.** Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους όρους των προτάσεων:

Liber iam populus Romanus duo consules deligere constituit.

08 Μονάδες

**Δ.5.** Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά:

α) Ο Ταρκύνιος χάνει την εξουσία.

.....

β) Ο Αννίβας ήταν στρατηγός.

.....

06 Μονάδες